

Нелегальна міграція та торгівля жінками у міжнародно-правовому контексті (у двох книгах). Книга друга. Частина 3 / Авт. кол. Відп. редактори Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, за редакцією Ю.С.Шемшученка. — К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН У

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМ. В.М.КОРЕЦЬКОГО НАН УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**НЕЛЕГАЛЬНА МІГРАЦІЯ
ТА ТОРГІВЛЯ ЖІНКАМИ**

У МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОМУ КОНТЕКСТІ

(у двох книгах)

КНИГА ДРУГА

Частина 3

Документи та матеріали

За загальною редакцією
академіка НАН України **Ю.С.Шемшученка**

Київ

2001

УДК 341.215.43
ББК 60.7я2(4Укр)
Н 49

Упорядники:

*Ю.Римаренко, Я. Кондратьєв, Ю. Шемшученко (керівники),
В. Захаров, С.Римаренко, К. Левченко, П.Кондратьєв,
В. Олефір, І. Серова, В. Сульжинський*

Відповідальні редактори:

доктор філософських наук, професор,
член-кореспондент Академії правових
наук України **Ю.І. Римаренко**
професор, член-кореспондент Української академії
педагогічних наук **Я.Ю. Кондратьєв**

Відповідальні за випуск:

доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент
Академії правових наук України **В.Н. Денисов**
(Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України)
професор **Є.М. Моїсеєв**
(Національна академія внутрішніх справ України)
доценти **С.В. Боброєник** та **А.І.Дмитрієв**
(Київський університет права)
доктор права **В. Сульжинський**
(радник посольства США в Україні)

Рецензенти:

професор, директор Інституту міжнародних та регіональних
досліджень Берлінського Вільного Університету **Абрахам Ашкеназі**
доктор юридичних наук, професор, заступник голови комітету
Ради Європи із запобігання катувань **В.І. Євінтоєв**
доктор права, голова Представництва
УВКБ ООН по країнах СНД **Крістофер Бієрвірт**
доктор права, радник Представництва
УВКБ ООН у Російській Федерації **Йожеф Дьорке**

Нелегальна міграція та торгівля жінками у міжнародно-правовому контексті (у двох книгах). Книга друга. Частина 3 / Авт. кол. Відп. редактори Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, за редакцією Ю.С.Шемшученка. — К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський ун-т права, Національна академія внутрішніх справ України, 2001. — 486 с. (3 ч. — С. 1—486; 4 ч. — С. 487—772).

ББК 60.7я2(4Укр)

ISBN 966-02-1980-6

Потреба у створенні науково-практичного та документально-джерельного комплексу нового типу з проблем нелегальної міграції та торгівлі "живим товаром" назрівала давно як своєрідна відповідь на виклик світовому співтовариству з боку транснаціональної злочинності, кримінальних угруповань, що брутально порушують права мігранта, принижують честь і гідність людини.

Підготовка комплексу пов'язана з реалізацією завдань, поставлених Парламентською Асамблеєю Ради Європи (березень 1997 р.) щодо

підвищення поінформованості громадськості з питань нелегальної міграції та торгівлі людьми. І це не випадково, адже за своєю сутністю торгівля жінками та дітьми є сучасною формою рабства, пов'язаною з викраданням, насильством і безжалюбною експлуатацією людських істот, і, безумовно, заслуговує на осуд. Лише в 1997 р. 700000 жінок і дітей різних національностей стали в усьому світі об'єктами купівлі-продажу, з них 175000 походять з країн колишнього Радянського Союзу.

"Гаазька Міністерська Декларація Європейських рекомендацій стосовно ефективних заходів щодо запобігання торгівлі жінками з метою сексуальної експлуатації та боротьби з нею" (квітень 1997 р.), попри інше, наголосила на гострій потребі підтримувати освітні програми як такі, що збільшують можливості системи, серед поліції, юристів та працівників у галузях юридичної, психологічної, медичної та соціальної допомоги. Водночас Рекомендації наголошують на необхідності забезпечити тренування фахівців, щоб вони змогли розпізнати жертви торгівлі та виконати відповідні дії.

Значним стимулом для створення книги стали положення ОБСЄ, що містяться в "Запропонованому плані заходів на 2000 рік з боротьби з торгівлею людьми" (листопад 1999 р.) і стосуються забезпечення всіх членів місії основною інформацією щодо феномена торгівлі людьми та примусової проституції, а також їхнього впливу на права людини та дотримання законності. Йдеться про розробку реальної та придатної стратегії навчання. План ОБСЄ передбачає також запровадження навчання для працівників поліції, суддів та працівників прокуратури, спрямованого на розширення можливостей працівників охорони правопорядку та юридичних органів у боротьбі з торгівлею "живим товаром".

Згідно з рекомендаціями ОБСЄ комплекс містить інформацію щодо причин та наслідків контрабанди людей, прав людини та міжнародних стандартів, практики конкретної країни (регіону), а також специфічні закони та вироблені на основі практичної діяльності методи боротьби з нелегальною міграцією, торгівлею людьми та організованою злочинністю.

Розділ 1. Міжнародно-правові документи

1.1. Статут Організації Об'єднаних Націй.....	9
1.2. Міжнародно-правові документи, що стосуються боротьби з торгівлею жінками та дітьми.....	10
1.3. Загальна декларація прав людини.....	12
1.4. Верховний комісар ООН по заохоченню та захисту біженців.....	18
1.5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.....	21
1.6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.....	37
1.7. Права, які включені до міжнародного пакту про громадянські та політичні права.....	46
1.8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.....	47
1.9. Правила ООН щодо захисту неповнолітніх, позбавлених свободи.....	56
1.10. Керівні принципи ООН для попередження злочинності серед неповнолітніх.....	74
1.11. Конвенція про заборону рабства.....	84
1.12. Додаткова Конвенція про заборону рабства, работоргівлі, а також аналогічних рабству інститутів і практики.....	89
1.13. Конвенція про статус біженців.....	93
1.14. Конвенція про заборону торгівлі людьми та експлуатації проституції третіми особами.....	107
1.15. Конвенція про статус апатридів.....	113
1.16. Конвенція про скорочення безгромадянства....	123
1.17. Конвенція про примусову чи обов'язкову працю.....	131
1.18. Конвенція про ліквідацію примусової праці...140	
1.19. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок.....	141
1.20. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації.....	152
1.21. Декларація про викорінення насильства проти жінок.....	163
1.22. Конвенція про згоду на вступ до шлюбу, мінімальний шлюбний вік та реєстрацію шлюбів.....	168
1.28. Конвенція про рівну винагороду чоловіка та жінки за працю рівної цінності.....	170
1.24. Загальна декларація про ліквідацію голоду та недоїдання.....	174
1.25. Конвенція про громадянство одруженої жінки..179	
1.26. Декларація про захист жінок та дітей у період військових конфліктів.....	182
1.27. Віденська декларація та Програма дій.....	184
1.28. Конвенція про боротьбу з дискримінацією у галузі освіти.....	214
1.29. Декларація про ліквідацію всіх форм нетерпимості та дискримінації на основі релігії чи переконань.....	220
1.30. Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять.....	223
1.31. Декларація про соціальні та правові принципи,	

що торкаються захисту та благополуччя дітей, особливо при передачі дітей на виховання і їх усиновлення на національному і міжнародному рівнях.....	226
1.32. Декларація Всесвітнього конгресу.....	230
1.33. План дій Всесвітнього конгресу.....	232
1.34. Захист жертв злочинів.....	234
1.35. Конвенція про політичні права жінок.....	235
Розділ 2. Міжнародні ініціативи	
2.1. ООН. Економічна і Соціальна рада.....	238
2.2. Генеральна Асамблея ООН. Заохочення і захист прав дітей.....	242
2.3. Доклад ЕКОС "Сучасні форми рабства".....	255
2.4. Доклад ЕКОС "Конкретні групи і особи: працівники-мігранти".....	268
2.5. Неофіційна записка Верховного комісара ООН з прав людини.....	270
2.6. Переглянутий проект протоколу про передбачення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми.....	276
2.7. Правозахисні стандарти ставлення до жертв торгівлі людьми.....	285
2.8. Заходи у зв'язку з рішенням 48-ї сесії Виконавчого комітету УВКБ ООН.....	299
2.9. Інформація про роботу 49-ї сесії Виконавчого комітету.....	305
2.10. 49 сесія постійного комітету УВКБ ООН.....	308
2.11. Десята нарада виконкому УВКБ ООН.....	318
2.12. Дванадцята нарада Постійного комітету УВКБ ООН.....	328
2.13. Записка про міжнародний захист.....	346
2.14. Діяльність після Женевської конференції 1996 р.....	360
2.15. Нелегальна переправка мігрантів: огляд МОМ.....	373
Розділ 3. Підходи Ради Європи та ОБСЄ	
3.1. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини.....	387
3.2. Рамкова конвенція про захист національних меншин.....	422
3.3. Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1325 про торгівлю жінками та примусову проституцію.....	429
3.4. Гаазька міністерська декларація Європейських рекомендацій.....	431
3.5. Проблеми контрабанди людей: завдання ОБСЄ (1999 р.).....	437
3.6. Торгівля жінками та дівчатами: Доповідь Аніти Ботті.....	453
3.7. Доповідь про засідання Керівної групи.....	455
3.8. Інформація про роботу 76-ї сесії Ради МОМ.....	465
3.9. Про уточнення Федеральної міграційної програми.....	467
3.10. Положення про комісії з прав людини СНД.....	482